

Update december 2024 per pijler

Pijler Goed Leven: verbeteren van het leefklimaat

- Het Regio Deal project ‘Leefbaarheid in de dorpen’ is trots op wat er is bereikt. Na een wat onoverzichtelijke eerste fase en de belemmeringen van corona kwam het programma daarna goed op gang met bestuurlijk commitment, een heldere focus op het doen en durven experimenteren. Het programma heeft zetje kunnen geven aan 30 projecten waarvan 25 bewonersinitiatieven. Het besef is gegroeid dat anders werken vanuit overheden geen bijvangst is, maar een voorwaarde is om aan te sluiten bij de behoeften en dynamiek van bewoners.
De verankering tussen gemeenten, bewoners, corporaties en maatschappelijke organisaties leverde een steeds groter regionaal netwerk op. Vier master- en afstudeeronderzoeken van de HAN en de Radboud Universiteit leverden inzichten over de uitdagingen van leefbaarheid in kleine kernen, de praktijk van de faciliterende gemeente, het beleidsinstrument kernendemocratie en een toolkit leefbaarheid. Kennis en ervaringen zijn gedeeld op het digitaal [Platform Leefbaarheid in de dorpen](#), in verschillende thematische inspiratiesessies en tijdens twee goed bezochte leefbaarheidsfestivals in Beers en Uden. Het magazine [Bezieling en beleving](#) vertelt het verhaal van de succesvolle samenwerking voor de leefbaarheid in de dorpen.
- Het Regio Deal project ‘Transformatie Centra Middelgrote Steden’ is op 29 november jl. afgesloten met een werkbezoek aan de binnenstad van Hengelo. Hier werd de deelnemende bestuurders, centrummanagers en beleidsambtenaren zichtbaar dat het extra aantrekkelijk maken van een centrum ook op een zeer duurzame manier mogelijk is. Zo is in Hengelo de Markt omgevormd tot een groen en waterrijk stadspark en speelplek, terwijl de oude bestrating elders in de winkelstraten fraai is hergebruikt. Er is voor extra ondergrondse regenwateropvang gezorgd en er is veel circulair materiaal toegepast. Ook de diversiteit van de vele nieuwe beplanting was opmerkelijk groot. De opgehaalde informatie uit Hengelo is toegevoegd aan de ‘Toolkit’: een verzameling van goede voorbeelden van centrumtransformaties, met ruim 100 voorbeelden, meer dan 80 documenten en een overzicht van zo’n 70 toepasbare subsidies. De Toolkit wordt gebruikt door de centrumspecialisten van de vijf deelnemende gemeenten als inspiratiebron en met voorbeelden om zelf direct toe te passen.
- Het Regio Deal project ‘Smikkelen van eetbaar groen’ rond eind dit jaar ook hun project af. In een jaar tijd zijn veel kinderen (10.000), scholen (85) en bedrijven (45) actief geweest met gezonde, duurzame en smaakvolle voeding. In de vorm van lessen, moestuinen of voedselbosjes aanleggen en bezoeken aan klasseboeren. Meer scholen nemen voedseleducatie op in hun beleid en het draagvlak voor voedseleducatie bij de partners is gegroeid. De ambitie is dat de partners ook na 2024 samen verder bouwen aan deze aanpak.

- Tijdens het Regio Deal event 'De kracht van samen in de Regio' werd terugblik op de successen van de afgelopen 4 jaar van ['Klaar voor de banen van nu en de toekomst'](#). Een van de successen was de [pilot 'Van Werk naar Werk'](#). Werknemers die tijdens de Coronaperiode werkloos dreigden te raken, werden met nieuwe vormen van dienstverlening ondersteund naar een nieuwe baan. Ruim 70% had binnen een half jaar nieuw werk. Ook werden waardevolle inzichten verkregen over dienstverlening aan werkgevers en werknemers en de samenwerking met alle stakeholders. Wat verder zichtbaar werd, is dat veel werknemers uit de pilot digitale ontwikkelingen niet hadden meegekregen. Werkgevers en werknemers realiseerden zich hoe belangrijk is het is om te blijven leren en ontwikkelen voor iedereen. Tijdens de sessie werd uitgelegd hoe het arbeidsmarktprogramma uitvoering geeft aan Leven Lang ontwikkelen. Voor de toekomst blijft Leven Lang ontwikkelen nog hoog op de agenda naast het optimaliseren van de dienstverlening door [het Werkcentrum](#) en de [aanpak arbeidskrapte](#).

Pijler Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving

- Bingo! Veel overheden hebben de ambitie om koppelkansen te realiseren en integraal te werken maar lopen vast of in rondjes ("actieve stilstand"). Het doorbraakteam van het Regio Deal project ['Puzzelen met Ruimte'](#) heeft de afgelopen 4 jaar gebiedsprocessen geholpen om deze actieve stilstand in gebiedsprocessen te doorbreken door combinatie van inhoud en proces. Een eerste stap is realiseren dát je vastloopt of dat er wel hard wordt gewerkt binnen in het gebiedsproces maar er onvoldoende voortgang is. De nieuw ontwikkelde 'actieve stilstand bingokaart' is hier een goede tool voor. Hierop worden meest gehoorde uitspraken van actieve stilstand op een ludieke manier zichtbaar. In een sessie tijdens het event 'De Kracht van samen in de Regio' werd aan de slag gegaan met deze bingokaart. Reacties van deelnemers waren erg positief: "De bingokaart houdt ons een ongemakkelijke spiegel voor". "Het confronteert ons met hoe hardnekkig systemen zijn en hoe lastig het is eruit te stappen". "Dit is heel waardevol en zorg dat deze waardevolle rol van doorbraakteam goed geborgd is voor voortgang van gebiedsprocessen in de toekomst".
- Tijdens het Regio Deal event op 4 december jl. werd de mini-theatershow Sloop Kracht van het Regio Deal project 'Stallenaanpak' opgevoerd. Bestuurders en beleidsadviseurs werden door de acteurs meegenomen in herkenbare, humoristische scènes over de dagelijkse praktijk van gebiedsontwikkeling en nieuwe bedrijfsplannen. Na afloop werd de evalueatie met resultaten en de 10 geleerde lessen uitgereikt.

- In de Peel is op veel percelen de nitraatuitspoeling naar het oppervlakte- en grondwater hoger dan de norm (50 mg/liter). Om meer vast te krijgen op het N-residu in de bodem hebben de afgelopen jaren meerdere telers onder leiding van De AgroProeftuin Noordoost-Brabant, Van Tafel naar Kavel en WUR Vredepeel nitraatmetingen in bodem en grondwater uitgevoerd en geanalyseerd. De ervaringen zijn gebundeld en de meetmethode en analyse zijn uitgewerkt in een [nieuwe factsheet N-residu metingen](#).

Pijler Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief

- Het Regio Deal project 'AgriFoodInnovation' verzorgde op 4 december jl. een inspiratiesessie met een terugblik op de resultaten van de vier businesscases. Samen met ondernemers die hun nek uitstaken, zijn grensverleggende innovaties gerealiseerd door hightech, data en agrifood met elkaar te verbinden. Lees [hier](#) het hele artikel. De kartrekkers ontvingen het eerste exemplaar van het [slotmagazine](#) 'Baanbrekende beweging in agrifood'.
- Jaarlijks maakt het Stichting Samen tegen voedselverspilling, trekker van het Regio Deal project Circular Food Center, een [video](#) met de hoogtepunten.
- Data bieden talloze kansen voor bedrijven in Noordoost-Brabant. Met het Regio Deal project '[Databehendig MKB](#)' zijn bijna 70 ondernemers uit alle sectoren ondersteund met hun digitaliseringsvraagstukken o.a. toepassen AI en cybersecurity. En nog 45 concrete leads in de pijplijn die in 2025 worden opgepakt door het team van coaches.
- Data bieden ook kansen voor gemeenten. Het Regio Deal project 'Datagedreven integraal werken' heeft in relatief korte tijd een instrument ontwikkeld om met data de impact van bepaalde ontwikkelingen beter in te schatten en zo beleidskeuzen hierop af te stemmen. Als casus is de impact van de uitbreiding van Brainport in kaart gebracht. Bestuurders op de regiodag van 28 november jl. en de aanwezigen op het Regio Deal event van 4 december zijn door het bureau Geodan geïnformeerd over de uitkomsten van de casus en kregen een demonstratie van het instrument. Zelf proberen kan via: <https://rnob.beta.geodan.nl/>.